

I

(Lovgivningsmæssige retsakter)

FORORDNINGER

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2022/838

af 30. maj 2022

om ændring af forordning (EU) 2018/1727 for så vidt angår sikring, analyse og opbevaring i Eurojust af bevismateriale vedrørende folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 85,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽¹⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Eurojust blev oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1727 ⁽²⁾, hvori organets opgaver, beføjelser og funktioner er fastlagt.
- (2) I artikel 3, stk. 1, i forordning (EU) 2018/1727 fastlægges det, at Eurojust har kompetence for så vidt angår alle de former for grov kriminalitet, der er opført på listen i nævnte forordnings bilag I, og som omfatter folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydelser. I henhold til artikel 3, stk. 4, i forordning (EU) 2018/1727, omfatter Eurojusts kompetence ligeledes strafbare handlinger, der er knyttet til de strafbare handlinger, som er anført i nævnte forordnings bilag I.
- (3) Den 24. februar 2022 indledte Den Russiske Føderation en militær aggression mod Ukraine. Der er rimelig grund til at antage, at der er begået og fortsat begås forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydelser i Ukraine i forbindelse med de aktuelle fjendtligheder.
- (4) I betragtning af situationens alvor bør Unionen hurtigst muligt træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de, der begår forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydelser i Ukraine, drages til ansvar.
- (5) Anklagemyndigheden i flere medlemsstater og i Ukraine har indledt en efterforskning af hændelserne i Ukraine, hvor det er relevant med støtte fra Eurojust. Den 27. juni 2016 indgik Eurojust en samarbejdsaftale med Ukraine. I overensstemmelse med denne aftale har Ukraine udstationeret en forbindelsesanklager ved Eurojust for at lette samarbejdet mellem Eurojust og Ukraine.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets holdning af 19.5.2022 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 25.5.2022.

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1727 af 14. november 2018 om Den Europæiske Unions Agentur for Strafferetligt Samarbejde (Eurojust), og om erstatning og ophævelse af Rådets afgørelse 2002/187/RIA (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 138).

- (6) I henhold til Romstatutten for Den Internationale Straffedomstol (»ICC«) af 17. juli 1998, har ICC beføjelse til at retsforfølge personer, der er ansvarlige for de alvorligste forbrydelser, der vedkommer det internationale samfund som helhed, som fastlagt i Romstatutten. ICC's jurisdiktion er komplementær i forhold til national strafferetlig jurisdiktion. ICC har meddelt, at den har indledt en efterforskning af situationen i Ukraine.
- (7) På grund af anvendelsen af princippet om universel jurisdiktion i flere medlemsstater og den komplementære natur af ICC's jurisdiktion er det vigtigt at koordinere og udveksle bevismateriale mellem nationale efterforsknings- og retsforfølgingsmyndigheder i forskellige jurisdiktionsområder og med ICC eller andre retter, domstole eller organer, der er oprettet med henblik herpå, for at sikre en effektiv efterforskning og retsforfølgning af folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger, herunder dem, der måtte blive begået i Ukraine i forbindelse med de aktuelle fjendtligheder.
- (8) For at sikre at bevismateriale og bedste praksis vedrørende retsforfølgning af folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger deles med kompetente nationale myndigheder og internationale retslige myndigheder, bør Eurojust styrke sit samarbejde med strafferetter, -domstole og -organer, der er oprettet for at behandle krænkelser af folkeretten. Eurojust bør i dette øjemed etablere et tæt samarbejde med ICC og enhver anden ret eller domstol eller ethvert andet organ, der har til formål at tage hånd om forbrydelser, der indvirker på international fred og sikkerhed. Eurojust bør derfor lette efterkommelsen af anmodninger om retligt samarbejde fra ICC eller særlige strafferettere, -domstole eller -organer for så vidt angår bevismateriale, der vedrører folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger.
- (9) Der er risiko for, at bevismateriale, der vedrører folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger, ikke kan opbevares sikkert på det område, hvor fjendtlighederne finder sted. Det er også tilfældet med bevismateriale, der vedrører de aktuelle fjendtligheder i Ukraine. Det er derfor hensigtsmæssigt at oprette en central opbevaringsfacilitet på et sikkert sted. En central opbevaringsfacilitet kunne også være nødvendig for bevismateriale, der er tilvejebragt af EU-organer, -kontorer og -agenturer, internationale myndigheder eller tredjeparter såsom civilsamfundsorganisationer, således at dette bevismateriale er tilgængeligt for de kompetente nationale myndigheder og internationale retslige myndigheder.
- (10) Eurojust har den fornødne ekspertise og erfaring til at støtte efterforskning og retsforfølgning af grænseoverskridende kriminalitet, herunder folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger. Sådant støtte omfatter sikring, analyse og opbevaring af bevismateriale for så vidt angår dets antagelighed ved retter og dets pålidelighed.
- (11) Ved i overensstemmelse med de gældende EU-databeskyttelsesregler at sikre, analysere og opbevare bevismateriale, der vedrører folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger, samt, når det er nødvendigt og hensigtsmæssigt, muliggøre udveksling heraf, kan Eurojust støtte sagsforberedelsen i forbindelse med nationale og internationale efterforskninger og yde yderligere støtte til de kompetente nationale myndigheder og internationale retslige myndigheder. En sådan analyse kunne have særlig betydning med henblik på at vurdere troværdigheden af vidneudsagn eller for at etablere eventuelle relevante sammenhænge. Denne forordning indfører dog ikke nogen forpligtelse for nationale myndigheder til at dele bevismateriale med Eurojust.
- (12) Der bør oprettes en ny midlertidig opbevaringsfacilitet, der giver mulighed for at sikre, analysere og opbevare bevismateriale, der vedrører folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger. Da der er et presserende behov for at opbevare sådant bevismateriale, er det nødvendigt for Eurojust at opbevare det i en automatiseret datahåndterings- og opbevaringsfacilitet, som er adskilt fra det sagsforvaltningssystem, der er oprettet ved artikel 23 i forordning (EU) 2018/1727 (»automatiseret datahåndterings- og opbevaringsfacilitet«). Forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1727 og Rådets afgørelse 2005/671/RIA for så vidt angår digital informationsudveksling i terrørsager indeholder bestemmelser om oprettelse af et nyt sagsforvaltningssystem. Når det nye sagsforvaltningssystem er oprettet, bør de operationelle oplysninger, der behandles i den automatiserede datahåndterings- og opbevaringsfacilitet, integreres heri. De generelle regler i kapitel IX i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725^(?) bør finde anvendelse, uden at det berører de specifikke regler om databeskyttelse i forordning (EU) 2018/1727.

^(?) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 af 23. oktober 2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 39).

- (13) Sikringen, analysen og opbevaringen af bevismateriale vedrørende folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger i den automatiserede datahåndterings- og opbevaringsfacilitet samt tilgængeligheden af dette bevismateriale, når det er nødvendigt og hensigtsmæssigt, for de kompetente nationale myndigheder og internationale retslige myndigheder bør overholde de højeste standarder for cybersikkerhed og databeskyttelse i overensstemmelse med artikel 7 og 8 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, forordning (EU) 2018/1725, navnlig nævnte forordnings artikel 91, og de specifikke regler om databeskyttelse i forordning (EU) 2018/1727.
- (14) Satellitbilleder, fotografier, videoer og lydoptagelser kan være nyttige til at påvise folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger. Eurojust bør derfor kunne behandle og opbevare satellitbilleder, fotografier, videoer og lydoptagelser til dette formål.
- (15) Eurojust og Europol bør arbejde tæt sammen inden for rammerne af deres respektive beføjelser, idet der bør tages højde for behovet for at undgå dobbeltarbejde og deres respektive operationelle kapacitet, navnlig for så vidt angår behandling og analyse af oplysninger inden for rammerne af Europolis eksisterende særlige system for internationale forbrydelser, det såkaldte »Analysis Project Core International Crimes«, for at støtte kompetente myndigheder i efterforskningen og retsforfølgningen af folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger. Eurojust bør derfor kunne videregive oplysninger til Europol, som det har modtaget under udførelsen af sine operationelle opgaver med henblik på at støtte medlemsstaternes indsats for at bekæmpe folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger i henhold til forordning (EU) 2018/1727. Et sådant samarbejde bør omfatte en regelmæssig fælles evaluering af operationelle og tekniske spørgsmål.
- (16) I betragtning af det presserende behov for at oprette en automatiseret datahåndterings- og opbevaringsfacilitet i Eurojust til håndtering af bevismateriale vedrørende folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger med henblik på at sikre ansvarlighed for sådanne forbrydelser begået i Ukraine, anses det for hensigtsmæssigt at anvende den fravigelse af perioden på otte uger, der er angivet i artikel 4 i protokol nr. 1 om de nationale parlamenters rolle i Den Europæiske Union, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union (TEU), til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab.
- (17) I medfør af artikel 3 og artikel 4a, stk. 1, i protokol nr. 21 om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til TEU og til TEUF, har Irland meddelt, at det ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af denne forordning.
- (18) I medfør af artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til TEU og til TEUF, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne forordning, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark.
- (19) Målene for denne forordning, nemlig at gøre det muligt for Eurojust at sikre, analysere og opbevare bevismateriale vedrørende folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger, at muliggøre udveksling af sådan bevismateriale og at oprette en automatiseret datahåndterings- og opbevaringsfacilitet adskilt fra Eurojusts eksisterende sagsforvaltningssystem, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af handlingens omfang eller virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i TEU. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (20) Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse er blevet hørt i overensstemmelse med artikel 42 i forordning (EU) 2018/1725 og afgav en udtalelse den 13. maj 2022.
- (21) Denne forordning bør som følge af dens hastende karakter træde i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* for hurtigst muligt at stille en ny automatiseret datahåndterings- og opbevaringsfacilitet i Eurojust til rådighed til sikring, analyse og opbevaring af bevismateriale vedrørende folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger med henblik på at sikre ansvarlighed for sådanne forbrydelser begået i Ukraine —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Ændring af forordning (EU) 2018/1727

I forordning (EU) 2018/1727 foretages følgende ændringer:

1) I artikel 4, stk. 1, tilføjes følgende litra:

- »j) støtter medlemsstaternes indsats for at bekæmpe folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger, herunder ved at sikre, analysere og opbevare bevismateriale vedrørende disse forbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger og muliggøre udveksling af sådant bevismateriale med, eller på anden måde stille det direkte til rådighed for, kompetente nationale myndigheder og internationale retslige myndigheder, navnlig Den Internationale Straffedomstol.«

2) I artikel 80 tilføjes følgende stykke:

- »8. Uanset artikel 23, stk. 6, kan Eurojust oprette en automatiseret datahåndterings- og opbevaringsfacilitet, der er adskilt fra det i artikel 23 omhandlede sagsforvaltningssystem, med henblik på behandling af operationelle personoplysninger til udøvelsen af den operationelle funktion, der er omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra j) (»automatiseret datahåndterings- og opbevaringsfacilitet«).

Den automatiserede datahåndterings- og opbevaringsfacilitet skal opfylde de højeste standarder for cybersikkerhed.

Uanset artikel 90 i forordning (EU) 2018/1725 skal Eurojust høre EDPS inden igangsættelsen af den automatiserede datahåndterings- og opbevaringsfacilitet. EDPS skal afgive en udtalelse senest to måneder efter modtagelsen af en meddelelse fra databeskyttelsesrådgiveren.

Meddelelsen fra den databeskyttelsesrådgiver, der er omhandlet i tredje afsnit, skal indeholde mindst følgende elementer:

- a) en generel beskrivelse af de planlagte behandlingsaktiviteter
- b) en vurdering af risiciene for de registreredes rettigheder og frihedsrettigheder
- c) de foranstaltninger, der påtænkes for at imødegå de risici, der er omhandlet i litra b)
- d) garantier, sikkerhedsforanstaltninger og mekanismer, som kan sikre beskyttelse af personoplysninger og påvise overholdelse af denne forordning, under hensyntagen til de registreredes og andre berørte personers rettigheder og legitime interesser.

Bestemmelserne om databeskyttelse i denne forordning og i forordning (EU) 2018/1725 finder anvendelse på behandlingen af oplysninger i den automatiserede datahåndterings- og opbevaringsfacilitet, for så vidt de ikke direkte vedrører den tekniske opbygning af sagsforvaltningssystemet. Retten til aktindsigt og tidsfristerne for de oplysninger, der opbevares i den automatiserede datahåndterings- og opbevaringsfacilitet, skal være i overensstemmelse med de gældende regler for adgang til de midlertidige elektroniske sagsmapper, til brug for hvilke oplysningerne er opbevaret, og med de relevante tidsfrister, navnlig dem, der er fastsat i nærværende forordnings artikel 29.

Undtagelsen fastsat i dette stykke finder anvendelse, så længe sagsforvaltningssystemet bestående af midlertidige elektroniske sagsmapper og en fortegnelse fortsat er i brug.«

3) Bilag II ændres således:

a) Punkt 1, litra n), affattes således:

- »n) DNA-profiler, der er fastlagt på grundlag af den ikkekodende del af DNA, fotografier og fingeraftryk og, i forbindelse med de forbrydelser og tilknyttede strafbare handlinger, der er omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra j), videoer og lydoptagelser.«

b) Punkt 2, litra f), affattes således:

- »f) beskrivelse af de overtrædelser, der vedrører de pågældende personer, den dato og det sted, hvor overtrædelserne blev begået, en strafferetlig beskrivelse af overtrædelserne, status over efterforskningen og, i forbindelse med de forbrydelser og strafbare handlinger, der er omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra j), oplysninger om kriminel adfærd, herunder lydoptagelser, videoer, satellitbilleder og fotografier.«

*Artikel 2***Ikrafttræden**

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 30. maj 2022.

På Europa-Parlamentets vegne

R. METSOLA

Formand

På Rådets vegne

B. LE MAIRE

Formand
